

2-ik számában
küldték: Ger-
ner Regina,

miatt a jövő

vára: ujabban
ig Dénes 50
Az adományt

z van mel-
kiadásában

ok

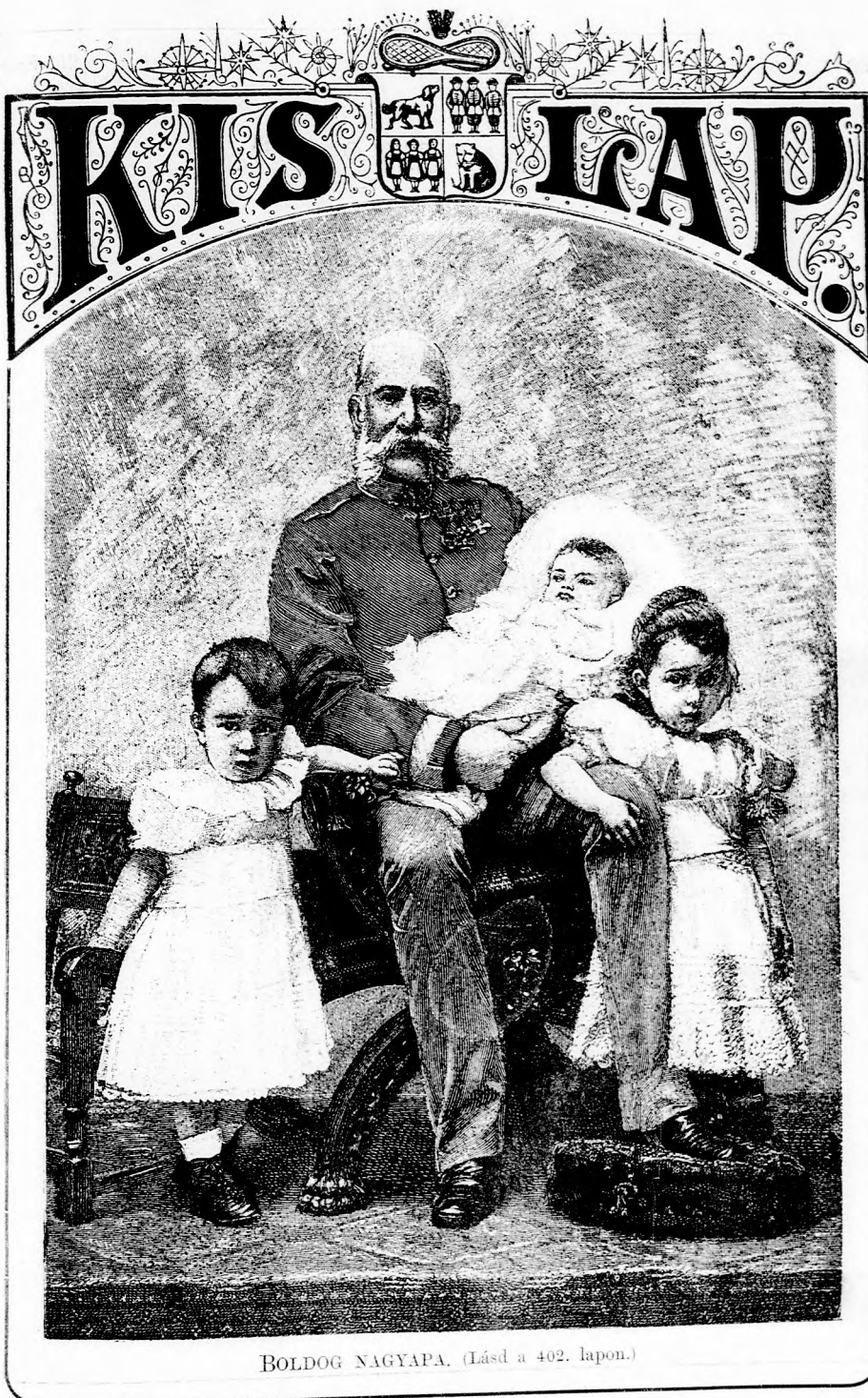
rü füzetke ez
fjúsági iratok
inkább most,
alkalmából,
arra, hogy
legtartósabb
eretteiket.

yvek gazdag
ével, árával
n található
ek megfelel
való képes-
ságnak szánt
zélések, szin-
költmények,
díszművek,
rók munkái
szüle, gyám,
művek közt.
sorsu gyer-

ben az Athe-
udapest, IV.
-épület) inté-

íszes szín-nyo-
bekötési tábla
vi folyamából
: Athenaeum
encziek-tere 3.

Athenaeum-épület.
apesten.

BOLDOG NAGYAPA. (Lásd a 402. lapon.)

XLVII. kötet, 26. szám. Ára negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr. 1894. december 23-án.
Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

Boldog nagyapa.

(Képpel a czimlapon.)

*Nagy hatalma messze elsugároz,
Tengerekre harsog szózata —
Védni birodalmának határait
Fegyverben áll vitézlő hada.*

*Milliók hajolnak meg előtte,
Hódol neki az egész világ —
Ő e nagy országnak fejedelme,
Mind imádjuk a föl Kent királyt.*

*Az uralkodásnak súlyos gondja
Arczát mélyre borozdálta meg;
Vállait a gondok terhe nyomja —
A jó Isten óvja, áldja meg!*

*Meg is óvja és meg is áldotta,
Hisz' mutatja e képecske itt:
Pihenésül szívére öleli
Gyermekinek szép gyermekeit.*

*Maga köré gyűjtve unokáit,
Megvidámul arcza, kebele —
Szoszólnak gondjai, és szíve
Boldog szeretettel van tele.*

PÁVA HERCZEG UTJA.

— Elbeszélés képekkel. —

(Vége.)

SKOS nem találta csodálatosnak, hogy páva-tollra találunk. Az a szökevény páva csakugyan járhatott itt és elhullathatott néhány tollat.

— Jól van, Bözsikém, hát nézzünk szét. Csak messzire ne bolyongjunk el.

Beljebb mentek az erdőbe s Bözsike csakhamar ismét talált páva-tollat. Taposolva mondogatja:

— Ez a Páva herczeg utja! Most már bizonyos!

Tovább keresgélt, jobbra-balra felkutatva minden bokrot. Ákos türelmesen követte, Marczy pedig hátul maradt. Vagy száz lépésnyire a másodiktól Bözsike újra talált páva-tollat és minden újabb toll csak fokozta izgatottságát. És mindig beljebb hatolt, és mindig újabb tollat talált, bár egyre nagyobb távolságban.

— No, most már elég, Bözsikém, szólj Ákos. Térjünk vissza az utra, mert különben lemaradunk a kocsiról.

— Mindjárt... ni, ott azon a halmon is van egy...

És mikor a halomra ért, onnan még még odább, lenn a mélyedésben látott másikat tollat. Oda szaladt s kutatott tovább. Ákos pedig most már türelmetlenkedve követte; de végre is követte, mert nem hagyhatta a kicsikét egymagára az erdőben.

Mennyi ideje járták már az erdőt, nem igen tudták. Bözsikének már egészen tele volt a marka páva-tollal s gyönyörködve nézte. Végre azonban megszűnt a nyom. Hiába járt-kelt minden irányban, nem

talált több tollat. Még ekkor sem vesztette kedvét; de igenis veszteni kezdte Ákos, mert nagy ijedelemmel tapasztalta, hogy sötétedni kezd. Fölnézett az égre.... a nap már leszállt.

— Most már csakugyan nagyon is elég! Minek is engedtem ennyire is? Szaporán, térjünk vissza! Az a jó Gyuricza talán ott vár a szekérrel.

Igen, visszatérni! De merre van az a »vissza felé?« Amint körül nézett, azt vette észre, hogy nem tudja, merről jöttek. De mégsem ijedt meg. Marczy bizonyosan tudja.

— Marczy! Hahó! Marczy, hol vagy?

Közel nem volt, az bizonyos. Ákos rekedtté kiabálta magát s végre is kénytelen volt meggyőződni, hogy Marczy nagy-csufosan cserben hagyta őket, vagy másfelé tévedt s ők ketten elhagyottan állnak ott az ismeretlen erdőben.

Mikor Ákos végkép meggyőződött, hogy elhagyatva állanak ott, az éj közeledtével, az ismeretlen vadon közepén: legelőször is nagy kedve lett volna ugyancsak megijedni és szepegni, akár jajveszékelné is. De mit gondolna akkor Bözsike, aki őt roppant bátorinak hiszi? Bár mennyire neheze érett tehát, mégis legalább mutatni iparkodott, mint ha nem félne. Kézen fogta Bözsikét és így szólt:

— Bözsikém, most már arra kell törekednünk, hogy kijussunk ebből az erdőből, mert itt ugyancsak kellemetlen volna éjszakai. Így is benne vagyunk már megint a hinárban, nem térhetünk idejére haza. Jaj, csak valami ösvényre találunk, mely innen kivezessen!

— Igen, és az ösvény végén volna a tündér-kastély, és ott találunk Páva herczeget.

Nem igen sokára rá is tértek egy gyalogútra és Ákos annyiban megnyugodott, hogy most már kijutnak valahová: csak hogy persze az a kérdés, hová és mikor. Mert lassanként már egészen beesteledett és csak botorkálva, nagyon lassan jutottak előre. De még nagyobb baj is következett: Bözsike a sok bolyongásban teljesen kimerült, már alig emelte a lábát. Mind untalan megállt, később már le is ült pihenni s Ákos kétségbe kezdett esni, hogy kijutnak-e az erdőből? Már egészen sötét volt.

— Ó szerencsétlen pávája! sohajtott Ákos.

Bözsike érezte, hogy ő okozta a bajt. Össze szedte minden erejét és bátyja karjára támaszkodva, kínos erőlködéssel vándorszorgott tovább. És végre, végre kiértek az erdőből. S amint kiértek, Bözsike fölkiáltott:

— Nézd, mi az? Jaj de szép!

Egy nagy kastély állt nem messze az erdő szélétől s fényes világosság áradt valamennyi ablakából, az udvaron és kertben pedig színes-tarka lámpások világítottak. Zene is hallatszott a kastély felől.

— Ez a tündér-kastély, meglásd, Ákos. Ez az! Siessünk oda!

Hamar oda értek. A kapu tárva állt. Beléptek az udvarra, de Ákos nem mert egyenest az ajtónak menni.

— Tudjuk meg előbb, kik vannak odabenn.

Oldalt fordultak s egyik kivilágított ablak alatt kerti padot találván, erre fölálltak és benéztek a szobába. No, már ekkor Ákos is megzavarodott. Talán mégis igaza van Bözsikének . . . ez itt a tündér-kastély. Ott benn vannak mind, akikről a mese szól . . . szárnyastündér-alakok, fekete köntösű boszor-

kányok, délczeg lovagok, Hamupipóke, Tündér Ilona, mind, mind!

Hát Bözsike! Szinte belesápadt, amint álmélkodva, szívdobogással nézte a csodás jelenetet. Reszketett az izgatottságtól s szinte hebegve mondá:

— Ez az . . . itt vannak a tündérek . . .

Ekkor egészen közéről éles rikácsoló hang hallatszott.

— És itt van Páva herczeg is! Ó! Végre!

De a kimerült gyöngö kicsike ennyi izgalmat nem bírt ki s hangos sikoltással ájultan esett össze. Jó szerencsére Ákos idején megkapta, nem zuhant a földre, csak a padon terült el.

A sikoltást benn is meghallották és csakhamar egész csapat tündér, herczeg-kisasszony, királyfi temett ott. Ákos szinte megrémült. De mindjárt gyanítani kezdte a valót, mikor egyik tündér felkiáltott:

— Hiszen ez Bözsike! Ez meg Ákos . . . hát a bácsi és a néni hol vannak? Már azt hittük, nem jöttök el, pedig a ruháitok készen vannak. De mi lelte a kicsikét?

Ölbe vették az ájult leánykát és élesztgették, mialatt Ákos elmondta, hogyan kerültek ide. Maga pedig megtudta, hogy éppen Garamiékhoz jutottak, ahová meg voltak híva jelmez-bálba: Bözsikét pásztorleánykának, Ákost pedig Páva herczegnek akarták felöltöztetni.

Ezalatt otthon Elek bácsi és Klára néni, elképzelhetni: nagy aggodalomban voltak. Mikor Ákos és Bözsike nem csak oszonnára, de késő estig sem tértek haza, megindult a kutatás. Maga Elek bácsi is nyugtalanul járt-kelt és fürkészt s késő estére ellátogatott a majorságba is. Ott persze jó

(Folytatása a 406. lapon.)

ke, Tün-

amint
csodás
ágtól srek ...
kácsoló

is! Ó!

ennyi
oltással
e Ákos
földre,ták és
erezeg-
s szinte
ezdte a
t:Ákos...
? Már
hátok
két?éleszt-
hogyan
, hogy
rá meg
ásztor-
zegneka néni,
voltak.
mnára.
gindult
calanul
elláto-
sze jó

BŐZSIKE MEGHÖKKENVE NÉZETT A TÜNDÉRRE. (Lásd a 407. lapon.)

(Folytatás a 404. laphoz.)

helyen járt, mert Gyuriczától megtudta, hogy ő vitte kocsin Ákost, Bözsikét és Marczit az erdőig: de visszajövet hiába várta őket a kijelölt helyen. Végre is haza jött, abban a hiszemben, hogy a gyermekek már előbb indultak haza. Nem is volt aztán semmi gyanuja, mert azóta Marczit csakugyan látta itthon.

Elő kerítették Marczit s vallatóra fogták, még pedig ugyancsak keményen, úgy hogy Marczit ijedten vallotta meg, miképen csalta a két testvért az erdőbe, hogy aztán ott hagyja őket: a majoros szobájából a tükör fölött volt páva-tollakat elesente és jó előre elszórta az erdőben, hogy Bözsike annál inkább bizzik a maga meséjében Páva hercegről. Hát most biz' azok ketten ott bolyonganak.

A majoros rettentő haraggal ragadta nyakon Marczit s talán össze törí minden esontját, ha nines ott Elek bácsi.

— Csak lassan! mondá ez. A büntetésnek később lesz ideje. Most az a fő, hogy azt a szerencsétlen két gyermeket megkeressük. Ez a ficzko legjobban tudja, merre mentek. Rögtön befogatok és indulunk mindnyájan, viszünk lámpást is.

— Jaj ennek a ficzkonak, ha nyomra nem vezet!

Időbe került, míg Elek bácsi haza gyalogolt. Kísérte a majoros is, aki részt akart venni az erdő átkutatásában, mert ő legjobban ismerte a tájékat. Marczit galléron fogva vezette s nem éppen barátságosan ütögette olykor-olykor oldalba.

Késő este volt, mikor megindultak. Velök ment a néni is, mert nagy nyugtalanságában nem volt otthon maradása.

Marczit oda-kötözték a bakon az üléshez, nehogy leugorjék és megszökjék. A kocsi-ban ülőknek persze nem igen volt kedvök beszélgetésre: csak a majoros dult-fult folytonosan a garázda Marczit ellen. Elek bácsi és Klára néni eleinte nem is igen ügyeltek rá; de ugyancsak figyelmesekké lettek, mikor a majoros egyszer így szólt:

— De hiszen, nem is vesződöm én tovább ezzel a ficzkoval. Elég volt hét esztendeig. Mondtam én mindjárt akkor a feleségemnek, mikor ezt a sehonnai gyerkőczöt az ut széléről fölszedte és haza hozta, mondtam mindjárt akkor, hogy csak a bajunkat szaporítjuk vele.

— Hogyan? szólt Elek bácsi. Hát ez a fiu talált gyereket? És hét éve, hogy találták? Hol? Miként? Mondja csak?

— A feleségem a szomszéd városban volt vásáron. Haza jövet egy erdő szélén, messze minden lakott helytől, egy sírdogáló kis fiut talált. A fiu olyan kicsike volt, hogy nem tudta megmondani, kicsoda, hogyan került oda. Alkalmasint kitétték oda valami lelketlen emberek. A feleségem megsajnálta, haza hozta és eleinte azzal biztatott, hogy majd megkerülnek a gyerek szülei és gazdag jutalmat kapunk, mert a ruhácskájáról látszott, hogy uri gyerek. El is tettük azokat a ruhákat, hogy majd valaki ráismer, de bizony senki sem jött s a gyerekek a nyakunkon maradt.

Elek bácsi és Klára néni növekedő izgatottsággal hallgatták e szavakat s a néni remegő hangon kérde:

— Azok a ruhácskák... megvannak?

— Meg.

— Kék zubbonyka aranyozott gombokkal... fodros galléru ingecske, puha kék kalap, gombos sárga cipőcske...

— Egy szálíg mind ilyen, szólt a majoros álmélkodva. Honnét tetszik ezt tudni?

De már erre Elek bácsi is, Klára néni is úgy felugrottak ülő-helyükről, hogy majd kiestek a kocsiból.

— O az! Ó az! Zoltánka, kit halott gyanánt sirattunk!

A majoros ebből nem sokat értett, inkább csak gyanított valamit. Hát még Marczy, aki ott künn a bakon nem is hallotta a beszélgetést. Nem is tudta mi történik vele, mikor Elek bácsi egyszerre csak eloldozza, megragadja és beemeli magához s össze-vissza csókolja; mikor pedig abba hagyja, akkor a néni kezdi rá.

— Zoltánkám! Szerencsétlen gyerek! Megkerültél! Jaj, és a saját testvéreidet döntötted veszedelembé!

Marczy, azaz hogy Zoltán, csak bámult s nem értett az egészből egy hangot sem. Nem is magyarázhatták meg neki rögtön, mert épp ekkor egy lovas ember jött sebes vágatva szemközt s a holdvilágnál ráismervén a kocsiban ülőkre, megállította a kocsit, aztán így szólt:

— Bocsanatot kérek, nagyságos uram. én a Garami nagyságos ur legénye vagyok: izenettel küldtek, hogy ne tessék aggódni Ákos urfi és Bözsike kisasszony miatt, szerencsésen oda tévedtek a kastélyba.

— Hála Istennek! Akkor hát mi is oda megyünk! Kocsis, gyorsan hajts!

Ott a kastélyban ez alatt szorgosan ápolgatták az eszméletlen Bözsikét. A multság egyelőre félbe szakadt, s mikor a vendégek megtudták Ákostól a történeteket, sajnálkoztak is, mosolyogtak is a bohó leánykán; Ákost pedig, aki nagyon aggódott testvérkéjén, biztatgatták, hogy nincs nagy baj: Bözsike majd föleszmél, jobban lesz:

legnagyobb baja a tulságos kimerültség és izgatottság.

De bizony jó ideig tartott, míg Bözsike végre megmozdult és fölnyitotta szemeit. S mikor szétnézett, újra azt hitte, hogy csakugyan tündér-kastélyba jutott. Ott ült mellette Ákos, körülöttük pedig nyájas mosolygással álltak azok a gyönyörű mesealakok. (Lásd a képet a 405. lapon.)

— Ó, kedves tündérek! Ugy-e nem haragsztok, hogy ide jöttünk? suttogta Bözsike.

— Dehogy haragszunk! felelé az egyik. Hiszen várva vártunk.

Bözsike meghökkenve nézett fül a tündérhez. Nem azon csodálkozott, hogy várták: hiszen a tündérek tudhatták, hogy jön; de hát ez a tündér, aki most beszélt, csodálatosan hasonlít Irénkéhez aki multkor látogatóban volt náluk és mulatságba hívta meg őt. Na de a tündérek sokféle alakot ölthetnek. Bözsike tehát abba is bele nyugodott s azt kérdé:

— És Páva herczeg... itt van ugy-e? Megszabadult?

Már erre bizony Irénke tündér nem tudott mindjárt kielégítő választ adni: testvére pedig, Vilmácska, azt sugta Ákosnak:

— Kár, hogy erre nem gondoltunk. Tovább szöhetünk volna a játékot, ha már felöltöztél volna a számodra készült ruhába.

Aztán Bözsikéhez fordulva, mondá:

— Páva herczeg még nem jöhet be... de majd itt lesz nem sokára. Ákos majd elmegy elejébe.

De mindenkinek, még Ákosnak, Irénkének és Vilmácskának is nagy csodálkozására, a házi asszonya, aki épp belépett, így szólt:

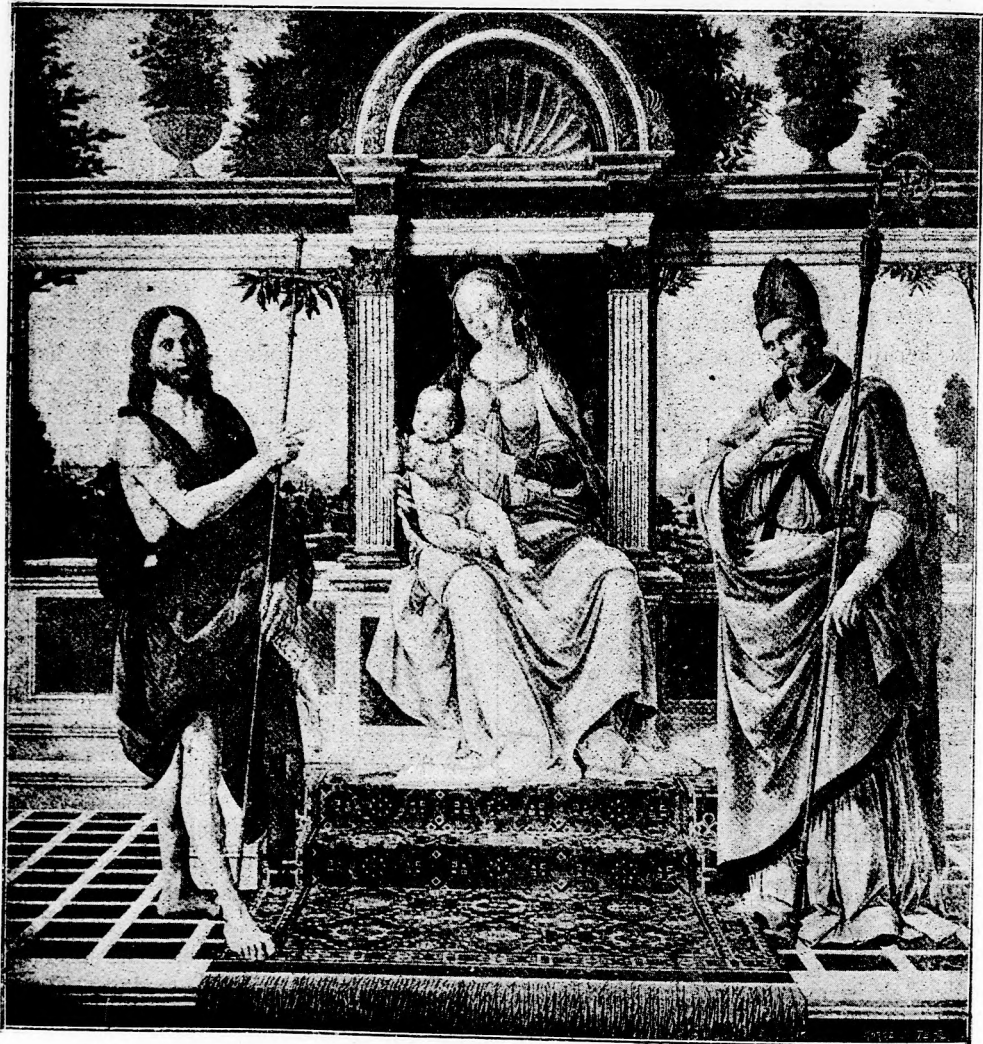
— Már itt van Páva herczeg, azonnal belép. És etaláltad, kicsikém. Megváltot-

ad éppen azzal, hogy elindultál a Páva herceg utjára.

Eleinte nem értették e szavakat. Pedig egyszerű volt a magyarázat. Elek bácsi és Klára néni megérkeztek Zoltánnal s az

eléjük siető ház asszonyának elmondták nagy örömeiket, hogy megtalálták a rég - elvesztettnek hitt Zoltánt. Most már Zoltán, az eddigi Marezi, szintén tudta, hogy ő

(Folytatás a 410. lapon.)

A JÉZUSKA UTRA KÉSZÜL. (Lásd a 414. lapon.)

k nagy
elvé-
Zoltán.
mogy ő

... ÖRVENDEZVE NÉZTÉK AZ AJÁNDÉKOKAT. (Lásd a 412. lapon.)

(Folytatása a 408. laphoz.)

kicsoda igazán. Szegényes, foltos parasztruhájában persze sehogysem illett a díszes társaságba. s Elek bácsi azt akarta, hogy Ákos és Bözsike jöjjenek ki a teremből, aztán mindnyájan haza térnek s ott fogja a bácsi egymással megismertetni a testvéreket. De Garaminé így szólt:

— Ó dehogya! Hiszen még fokozhatjuk a gyerekek örömét. Ákos maradhat a maga ruhájában, a neki szánt jelmezt pedig Zoltánra adjuk és mint megváltott testvért vezetjük be.

Igy történt, hogy Ákos és Bözsike, nagy csodálkozásukra, egyszerre csak azt látták, hogy a bácsi és néni lépnek be és gyönyörű jelmezbe öltözött fiut vezetnek feléjük. A fiu arca szakasztott a Marcié; de a bácsi így szólt:

— Ákos fiam, Bözsikém, öleljétek meg szerencsésen megtalált testvéreiteket. Zoltánt. Ez ő, a Páva herceg utján őt váltottátok meg.

Volt álmélködés, öröm, kérdezősködés, magyaráztatás, és Bözsike még jó ideig alig tudta elhinni, hogy mindez nem valami tündér-mese, hanem igazi, kellemes valóság. De végül persze annál inkább örült, hogy ilyen boldog véghez jutottak.

* * *

A nagy vakáció leteltével Ákos visszatért a nevelő intézetbe, de másodmagával; mert testvér-öccse Zoltán is vele ment, hogy megkezdje a tanulást, amit eddig elmulasztott. A jó öreg igazgató gondjai alatt ez sikerült is, bár persze csak több évi szorgalmas tanulás után, amiben Ákos igaz szeretettel segítette. A garázda, tudatlan Marcziból derék, képzett Zoltán lett, méltó testvére Ákosnak.

Bözsike nem tért vissza a nevelő intézetbe, hanem otthon maradt a jó néni gondjai alatt. Emlékül szerencsés kalandjára Irénke és Vilmácska neki ajándékozták azt a szép pávát s Bözsike folyvást jól is tartotta kedves madarát. »Páva herceg«-nek hívta azon túl is, bár nem várta többé, hogy királyfivá változzék.

— Elég volt, hogy a te utadon, kedves Páva herceg, rátaláltunk édes testvéremre és most mindnyájan boldogok vagyunk.

A PIKTOR MEG A JULCSA.

(Keppel a 121. lapon.)

HÉ te kis lány, te kis furcsa:
Mi a neved? — »Nevem Julcsa.«

*Furcsa Julcsa, tetszel nekem,
Arcocskádat lefesthetem?*

*»Hát csak tessék, én nem bánom; —
De mi szép van az orczámon?«*

*Semmi szép sincs, csak az orrod,
Mert azt olyan piszén hordod.*

*Meg a szemed, mivel hamis —
S türethető a kőc-hajad is.*

*Piros kis szád mivel nevet,
Képen szintén csinos lehet.*

*Itt van a sok festék nálam,
S ha portrédat ettalálom,*

*S jól sikerül rajza, színe:
„A kis furcsa“ lesz a czíme.*

KÉT KARÁCSONY-FACSKA.

— Mese három képpel. —

ESSZE fönn a sziklás hegységben bujt ki két kicsike fenyő-csemete a földből. Szerencsésebb helyen nőtt az egyik, gyorsan gyarapodott és alig néhány év alatt már sudár, magas fácskává nőtt. Szomszédja és atyja fia nagyon elmaradt mögötte. Szintén iparkodott ugyan, hogy csinos fácska legyen, de csak nehezen bírta a kövecses talajból össze szedni a szükséges táplálékát. Így aztán nem is növekedett oly gyorsan s a büszke sudár fácska ugyancsak gögösen nézett le reá, szóba sem állt vele.

Egy napon, zimankós téli időben, favágók jöttek az erdőbe és figyelmesen nézegették a fiatal fákat.

— Ahá, tudom én, mit keresnek, szolt a büszke fácska. Beszélték a varjak, akik télen berándulnak a városba, hogy Karácsonykor az emberek gyönyörűen díszített karácsonyfát állítanak föl a házukban és apraja-nagyja örvendezve, boldogan, szent áhitattal tekint reá.

— Igazán? szolt a szerény kis fácska. És miért van az?

— Mert a karácsonyfa szent fa, örömet jelent mindenkinek. A legnagyobb dicsőség a fenyő-fácskának, ha karácsonyfácska lehet.

— Ó, ha én ilyen karácsonyfácska lehetnék!

— Nevetséges! Csak nem hiszed, hogy ilyen törpe semmiséget, amilyen te vagy, akár csak észre is vegyenek? De én . . . én bízom benne, hogy mihelyt a favágók közelebb jönnek, mindjárt meglátnak és elvisznek olyan fényes uri palotába, amilyenről az öreg varju beszélt.

Nem is csalódott. A favágók csakugyan észre vették és kivágták. De mégis boszankodott kissé, mert az egyik ember így szolt:

— Vigyük ezt a kicsit is. Vannak emberek, akiknek csak ilyen kis fácska kell.

A két fácska tehát egymáshoz kötve került a szekérre, aztán a városban a piacra. A büszke fácska megvetőleg szolt társához:

— No, téged ugyan hiába hoztak ide. Ugyan ki vehetné haszmodat?

A kicsi fácska szomorúan sohajtott. Amint szétnézett, látta, hogy nagyon sokan vannak ott, de valamennyi közt csakugyan ő a leglátványosabb. Hát persze, hogy is szereshetne ő valakinek örömet? Nem fogja senki megvenni, nem fogja őt senki megbecsülni.

De mégsem egészen úgy történt. Jött egy előkelő uri asszony s amint a büszke, sudár fácskát megpillantotta, így szolt:

— Éz jó lesz nekünk, nagyon szép fácska. Ezt a kicsit pedig megveszem szegény Emma hugomnak. Ha már mindenkép ragaszkodik szomorú karácsonyi tervéhez, hát legyen! Jó lesz arra ez a kisebbik fácska is.

A két fácska tehát együtt került egy szép házba: de ott nem soká maradt együtt. A kisebbiket nemsokára elvitték s büszke társa gúnyosan így bucsuzott tőle:

— No te szegény, ugyan hová kerülsz? Hallottad ugy-e, hogy valami szomorú helyre szántak. Karácsonyfa és szomorúság! Nem jobb lett volna ott maradnod a hegytetőn? Nem vagy te ünneplésre való.

Tovább azonban nem törődhetett vele, mert csakhamar bevitték egy szép, nagy szobába és hozzá fogtak, hogy fölékesítsék. Színes papiros-lánczocskákkal aggatták tele, ágaira aranyos diót, apró csemegéket függesztettek, színes gyertyácskákat ragasztottak, aztán négy kurta lábön álló padocska

közepén furt lyukba illesztették, úgy hogy egyenest állhatott meg. Mikor a szemközti nagy tükörbe nézett, alig ismert maga-magára s kevélyen gondolá:

— Jaj de gyönyörű vagyok! Nem lesz csoda, ha majd örül mindenki, aki meglát.

Asztalra állították és alája az asztalra sok, sok szép holmit raktak. Aztán beköszönt a szent Karácsony-est és a szép karácsonyfa körül csakugyan nagy volt az öröm és boldogság. Fialat mama és papa és két kedves gyermekök voltak együtt. Mindegyik számára volt a karácsonyfa alatt valami kedves meglepetés, örvendezve nézték az ajándékokat. (Lásd a képet a 409. lapon.) Megölelték, megcsóolták egymást, majd meg az égő gyertyácskák fényében esillogó karácsonyfát nézegették s a büszke fácska nagyon meg volt elégedve.

— Tudtam én, hogy így lesz. De

valjon az az én szegény hitvány kis atyámfia hová került? Ugyan mit csinálhattak vele?

Megtudta ezt is. Mikor a boldog család már jó ideig örvendezett, a mama egyszer elkomolyodva így szólt férjéhez:

— Képzeld, szegény Emma hugom csakugyan megtette. Künn a temetőben állított karácsonyfát a Jenőcske sirjra.

— De ugyan már mért tette?

— Hiszen tudod... mikor a kedves fiucska már olyan nagy beteg volt, azzal biztatták az orvosság beszédésére, hogy csak legyen szófogadó, majd a Jézuska meg fogja jutalmazni; a kis fiu szót fogadott, de megígértette anyjával, hogy külön karácsonyfácskája lesz. Nem érhetette meg a kedves gyermek, ott pihen már a sirban! De anyja beváltotta szavát, karácsonyfát állított a kis halott sirján. Mikor esteledett, ellátogattam hozzá. Éppen indult leánykájával, Jolán-

... OTT ZOKOGTAK. (Lásd a 413. lapon.)

nal s én nem akartam háborgatni fáj-
dalmában, csak messziről követtem. Meg-
gyújtották a siron a karácsonyfácska gyer-
tyáit s ott zokogtak. (Lásd a képet a 412.
lapon.) Ó, bizony ma-
gam is velök sirtam.

— Szegény gyá-
szoló anyja! Ne vedd
tőle rossz neven, ked-
vesem, ezt a különös
tettet. Vigasztalást
nyújt neki az a
karácsonyfácska. Bi-
zonnyal szinte azt
képzeli, hogy Je-
nőcske ott lenn a mély
sírban tudja, hogy
szerető anyja ime
csakugyan gondolt
reá. Ez enyhíteni
fogja a jó anyja fáj-
dalmát. Az a kará-
csenyfácska többet
ér sok másnál, mely
czifrán ragyog. Mert
szomorkodót megvi-
gasztalni többet ér,
mint szaporítani a
már ugy is vigado-
zóknak örömét.

Ezután az egész
család átment a má-
sik szobába és vacso-
rához ült. A büszke
karácsonyfa nem szí-
vesen hallotta az
iméti beszédet, de aztán biztatta magát,
hogy mégis csak jobb neki, mert itt mindig
vigságot meg örömet fog terjeszteni. Egyelőre
azonban bele köllött nyugodnia, hogy gyer-

tyácskáit kioltották és vacsora után nem
is igen nézett feléje senki.

— No, mára elég is volt, gondolá. Majd
holnap újra kezdődik.

— JÓ LESZ TÜZREVALÓNAK.

Másnap délelőtt
még csakugyan meg-
bámulták, a vendé-
geknek megmutogat-
ták, a diót, esemegét
pedig leszédtek róla.
Aztán félretették a
sarokba. Ott állt
egész nap, még más
nap is, egyre növe-
kedő aggodalommal
és félelemmel. Ügyet
sem vetett rá többé
senki s harmadnapra,
ó szörnyűség!... ki-
dobták az udvarra.

— Jaj, jaj! Ret-
tenetes! Ó, ó! Ki
hitte volna? Hát így
beesülnek meg? Mi
lesz belőlem!

— Még az nap meg-
tudta. Oda jött a ház-
mester fia Gyurka
a hugával, Juliská-
val, aki így szólt:

— No, ez már
kiszolgált. A talpát
elveszem, jó lesz
nekem zsámolyká-
nak.

— Elviheted. A többi össze vagdalom,
hogy hamarabb megszáradjon. Jó lesz tűz-
revalónak. Sokat nem ér, de mégis na-
gyobb, mint az a másik, amelyet az Emma

nacességáékhoz vittünk át és a melyet a sirhantba ültettek be.

— Ó, az nem is kerül tüzre, ott fog zöldelni sokáig, talán ki is hajt és újra nőni fog. Jolánka kisasszony pedig és mája, tudom, sokszor ki fognak oda járni, hogy megnézzék. Kedves emlékfücskájok lesz a szegény elhunyt Jenőcske miatt, meg fogják becsülni, amíg a fácska él!

A KIS JÉZUSKA UTRA KÉSZÜL.

(Képpel a 108. lapdn.)

*BOLDOGSÁGOS Anyja karján repked
Az az áldott, édes Jézus gyermek.
Tündököl ég s föld a fény-özönben,
Minden lélek fürdik szent örömben.*

»Adjátok rám prémes bundácskám,
A fejembe meleg kis kucsmám,
A lábamra bélelt cipőcském,
S fogjátok be négy galamb-szürkém!»

»Garabóm, szent édes Anyám, hol van?
Ott van, látom, abban a sarokban!
Hadd tömködöm tele minden jóval,
Pogácsával, aranyos dióval.

»Sípval, dobbal, karddal, trombitával,
Képes könyvvel, szalagos Viczával,
Mindennel mi a gyermekeknek kedves,
Mitől szíve boldogságban repdes.»

Szól az egyik angyal mosolyogva:
»Kis Jézuskám, már be is van fogva.
A galambok türelmetlenkednek . . .
Siess kérlek, drága isten-gyermek!»

A Jézuska fölszáll a szekérbe,
Hat galamb van fogva elejébe.
»Angyalkáim, itt a tett kosárka,
Jól tegyétek el a saroglyába!»

»Hess!» És fölrebbennek a galambok —
Lenn a földön zúgnak a harangok.
S minden házban, ahol csak van gyermek,
A Jézuska jöttén örvendeznek.

A KISASSZONY KARACSONYA.

— Vigjáték egy felvonásban. —

Személyek:

Amália kisasszony, zongora-tanítónő.
Sarlotta
Ilonka
Mariska } tanítványai.
Lajos
Pali }
Ágnes öreg eseléd.
Ferkó árva fiú.

Színhely: egyszerűen, de esinosan butorozott szoba.
Középen asztal, oldalt zongora.

Első jelenet.

Sarlotta, Ágnes.

Sarlotta (igen választékosan öltözve, belép, utána Ágnes, kosárral.) Tegye a kosarat ide a sarokba. Nehéz, ugy-e? Otthon a szobalányunk is ugyan csak emelte, mikor hoztam a kocsiba lehozta.

Ágnes. Az ám, jól tele van rakva. (Leteszi a kosarat.)

Sarlotta. — Remélem, a többiek is hoznak valamit. Csak jönnének mentül előbb! Bizonyos-e, Ágnes, hogy a kisasszony nem jön négy óra előtt haza?

Ágnes. — Teljesen bizonyos. Maga mondta az áldott jó lelkem kisasszonyom, hogy ma el akarja végezni egy-némely dolgát, amire máskor nem érkezik Mert, tetszik tudni kisasszonykám, nagyon sok felé ad leczkét és a világért sem mulasztaná el, mert hát bizony szüksége van a pénzre, mikor ő tartja beteg özvegy anyját is és két testvérét, akik vidéken laknak.

Sarlotta. — Hallottam. Szeretjük is mi, tanítványai mindnyájan. Azért határoztuk el, hogy ma egy kis meglepetést szerzünk neki.

Ágnes. — És milyen szépen gondolták ki, aranyos kisasszonykám! Ma mindenütt a karácsony-esti ünnepre készülnek s az én jó

kisasszonyom busan, egymaga töltötte volna az estét...

Sarolta. — Épp ezért terveztük⁷ úgy ki, hogy mi, tanítványai itt nála össze jövünk, vigán leszünk, nagy ozsonnát adunk. Mindenki hoz valamit, még pedig, remélem, ünnepi ozsonnára valót.

Ágnes. — Csak az lesz baj, kisasszonykám, hogy mi nem vagyunk sok vendégre berendezkedve.

Sarolta. — Nem lesz semmi hiba. Gondoltunk mindenre, még tányért, poharat, kést, villát is hoztunk. Csak asztalt kérünk és abroszt.

Ágnes. — No, annyival már szolgálhatok. Hát majd csak tessék parancsolni, mikor mind itt lesznek és rendbe köll hozni az asztalt. Jaj, milyen öröme lesz az én jó kisasszonyomnak! (El.)

*

Második jelenet.

Sarolta, egyedül.

Csakugyan jó ötlete volt az én Lajos öcsémnek, hogy ezt a kis ünnepet rendezzük. Mi már nem vagyunk olyan kicsinyek, hogy egész délután lessük a Jézuskát. Megkapjuk mi a magunk angyalfiát, ha majd innen haza tértünk. Itt pedig kedves meglepetést szerzünk a mi kedves Amália kisasszonyunknak. (Elégülten.) Azt hiszem, én hoztam a legkülönb ajándékot. (Zsebéből egy ékszer-tokot vesz elő.) Akár egy gróf-kisasszony is beérhetné vele. (Viszsa teszi a zsebébe.) A kosaramban pedig olyan csemegék vannak, hogy a többiek talán még soha nem is láttak effélet. (Föl-emeli a kosár födelét.) Nem mutatom meg előre, hadd bámuljanak, mikor kirakom... Tudom, egyik sem versenyezhet velem... nincsen is ám egyiknek sem olyan gazdag

apja, mint nekem... majd észre fogja venni a kisasszony is, hogy a legszebb meglepetés tőlem való.

*

Harmadik jelenet.

Előbbi, Ilonka, később Lajos és Pali.

Ilonka (jókora kosárral lép be.) Te már itt vagy Sarolta? Azt hittem, én leszek az első.

Sarolta. — Én kocsin jöttem. (Nyugtalan gyanakvással nézegeti Ilonka kosarát.) Mekkora kosarat hoztál!... Mi van benne?

Ilonka (vidáman.) Sokféle, jóféle. Ha te megmutatod, mit hoztál, én is megmutatom.

Sarolta. — Én majd csak akkor veszem elő a kosarat, mikor megterítjük az asztalt.

Ilonka. — Ugy hát én is csak akkor. (Sarokba teszi a kosarát.)

Sarolta. — És valami szép ajándékot hoztál?

Ilonka. — Majd csak akad nálam is valami. Hanem kíváncsi vagyok, hogy Mariska mit hoz.

Sarolta (kissé megvetőleg.) No, előre tudom, hogy nem lesz valami nagyszerű. Nem is igen szeretem, hogy ő is itt lesz... Tudod, az ő szülei nem igen módos emberek.

Ilonka. — De Mariska nagyon kedves lány és a kisasszony körülbelől őt szereti legjobban.

Sarolta. — Persze, mert hát... izé...

Ilonka (nevetve.) Persze izé... Csak valljuk meg, hogy ő mindnyájunk közt a legjobban halad a zongorában. A kisasszony azt mondja, hogy művész nő lesz belőle.

Sarolta. — Jól van no! Hallottam eleget. (Kívülről zaj.) Ez bizonyosan Lajos meg Pali.

Lajos (az ajtóban pajkoskodva össze ütöközik a szintén belépni akaró Palival.) A kisasszonyok már itt vannak? Van szerencsém jó estét kívánni nagysádtoknak.

Pali (aki kosarat tart a kezében.) De hát vigyázz egy kicsit. Lajos! Még össze török valami a kosaramban.

Lajos. — Ha ugyan már addig össze nem tört. Hiszen ugy szaladtál az utczán, hogy alig bírtalak utól érni s minden lépten bele ütököztél az emberekbe.

Pali. — Persze, mert siettem, hogy mentül előbb ide jussak. Szörnyen füresa volt, hogy ilyen elemózsiás kosárral kellett az utczán végig jönnöm.

Lajos. — Bizonyos is, hogy akik láttak, azt hitték, mesterinasnak csaptál föl és egy kis harapni valót viszel majsztrannak.

Ilonka. — Sebaj! Az a fő, hogy sok jó legyen a kosárban. Tudom is, hogy a

mamád jól tele rakta.

Pali. — Mamám falun van; apácska gondoskodott mindenről.

Sarolta. — No, a papák nem értenek az elemózsiához. Mi van a kosaradban?

Pali. — Biz' én magam sem tudom, de ugyanesak nehéz. Azt mondta édes apám, hogy benne van minden, még a külön ajándék is a kisasszony részére.

Lajos. — Az enyém befért a zsebembe, az elemózsiaporeziómat pedig Sarolta hozta. De most már lássuk hát, mi minden lesz a lakomára?

Sarolta. — Meg költené várunk Mariskát, hogy egyszerre rendezzük el az asztalt.

Ilonka. — Már bizony itt lehetne. Fél négyre.

Sarolta. — Négy órakor pedig haza jön Mái kisasszony. No bizony! Ha Mariska nem pontos, hát nem várjuk! Hozzá fogunk

nélküle. (Kiszól az ajtón.) Ágnes! Kérem. Ágnes! (Ilonkához és Palihoz.) Hozzátok elő a kosaratokat, most már fölrakunk mindent az asztalra. Ugy gondolom, amit Mariska hoz, annak ugy sem sok helyet köll hagynunk.

Lajos. — Nem tudhatjuk. Hát ha ő hozza a legjobbat?

*

Negyedik jelenet.

Voltak. Ágnes, később Mariska.

Ágnes (abroszszal, asztal-kendővel.) Már megterítsem azt asztalt, ugy-e, kisasszonykáim?

Ilonka. — Meg, meg, kedves Ágnes. Hozzá akarunk látni, hogy szépen elrendezhessük.

Ágnes (fölteríti az abroszt, elhelyezi az asztal-kendőket és székeket rak az asztal köré.) Igenis, kedves kisasszonykáim . . . hányan is lesznek . . . hatan, ugy-e?

Mariska (sietve lép be.) Még nem készem el? Jaj, ugy siettem föl a lépcsőn, alig lihegek.

Sarolta (gúnyosan.) Aki pontos, az nem nyargal nyakra-főre az utolsó pillanatban, hanem idején indul.

Ilonka. — Ma csakugyan nem hittem volna, hogy utolsónak maradsz.

Mariska (szerényen.) Ne haragudjatok . . . idején indultam én, de utközben feltartóztatott valami.

Sarolta. — Tudjuk, tudjuk. Kifogás mindig akad.

Ágnes. — Kisasszonykáim, az asztal meg van terítve . . . szolgálhatok még valamivel?

Ilonka. — Köszönjük, kedves Ágnes, a többit egyelőre magunk végezzük. De majd ha megjön Amália kisasszony és asztalhoz ülünk, szükség lesz kiszolgálásra.

Ágnes. — Igenis, majd itt leszek. (El.)

Ötödik jelenet.

Voltak. Ágnes nélkül.

Sarolta. — Most már rakja ki mindenki az asztalra, amit hozott.

Lajos. — Csend, figyelem! Lássuk, mit rejtenek a kosarak.

Sarolta. — Kezdd el, Ilonka!

Ilonka. — Nem, te vagy a legöregebb.

Sarolta. — Nem bánom. (Előveszi a kosarat s kirak tányérokat, kést-villát, aztán a csemegéket, melyekről említés történik.) Ez libamáj-pástétom . . .

Pali. — Pompás! Nagyon szeretem!

Sarolta. — Ez hab-torta.

Ilonka. — Kedves csemegém!

Lajos. — Ha minden kosár ilyen jókat ad, nem lesz panaszunk. De, Sárikáim, valami inni való nincs a kosarunkban?

Sarolta (kissé megzavarodva.) Micsoda inni való? . . . Vízet kapunk itt is.

Lajos. — De én nagyszerű felköszöntőt akarok mondani a mi kedves Amália kisasszonyunkra. Csak nem fogunk vízzel kocczintani?

Sarolta (a kosárban kotorászva.) Nincsen semmi . . . mamácska bizonyosan ugy vélte, hogy a bor nem nekünk való.

Pali (ki ez alatt a maga kosarát fölhyította, vígan és diadalmasan.) Ugy-e bizony kisasszonykáim, nem gondolnak mindenre? De bezzeg mi fiúk! Tessék! (Vékony nyaku palaeztkot huz elő a kosárból.) Tokaji aszu! A legfinomabb fajtából! Lám, az én apácskám is ért valamieskét a lakoma-rendezéshez, mi?

Lajos (a Pali kosarába nézve.) Még egy másik üveget is látok ott . . .

Pali. — Az ám! (Kiveszi.) Ez . . . ez a teához való finom rum . . . igazi Jamaikarum . . . tudjátok, Afrikából való.

Lajos (nevetve.) Ezt bizony nem tudtuk és te is csak addig fogod így tudni, míg jobban meg nem tanulod a földrajzot. (Mind nevetnek.)

Pali (megzavarodva.) Mi . . . micsoda? . . .

Lajos (folyvást nevetve.) Az a baj, Pálkám, hogy Jamaika nem Afrikában van, hanem Amerikában, voltaképp Észak- és Dél-Amerika közt egy nagy szigeten. (Nevetés.)

Pali (neheztelő hangon.) Jól van, lát ott van, bánom is én! . . . És magam is iparkodni fogok, hogy mielőbb mentül távolabb legyek innen, ahol olyan nagyon kapnak rajta, hogy csufolják az embert.

Sarolta. — De mikor Lajosnak igaza volt!

Pali (izgatottan rakja vissza palaczkjait a kosárba.) Jól van jól! Legyen igaza . . . és igyátok a magatok tokaji borát és a magatok rumját. Én pedig megyek haza.

Lajos (boszusan.) Hát menj! Nevetséges!

Mariska (ki nem nevetett a többiekkel, *Palához lép, szeliden.*) Palika, ne hirtelenkedjél haragodban. Hiszen igazad van: de lásd, nem akart senki csufolni . . . csak jókedvűen neveltünk. Mindenkin megeshetik, hogy elfelejt valamit. Tegnap az iskolában ugyancsak nevettek rajtam is, mert a tanító ur kérdésére azt feleltem, hogy a mohácsi esata a tatárjárás idején volt.

Páli (akaratlanul nevetve.) Ugyan már no! Hiszen a mohácsi esata háromszáz esztendővel később volt, mint a tatárjárás.

Mariska. — Persze! Tudtam is, de hamarjában össze zavartam tatárt, törököt s nevettek rajta. Te is össze zavartad és Lajos bizonyosan nem akart csufolni, csak egy kicsit tréfálkozott. Ugy-e Lajos?

Lajos. — Természetesen! Hiszen régi jó pájtások vagyunk.

Pali (kezet nyújt, fölvidulva.) Az már más. No, felejtjük el. Bizony majd boldogdot tettem, ha Mariska közbe nem lép.

Ilonka. — No lássuk, hogy a flaskók mellett mi van még a kosaradban?

Pali. — Fölszeletelt sonka, diós- és mákospatkó . . . egyéb nincs.

Sarolta. — Bőven elég. Hát te, Ilonka, mit hoztál?

Ilonka (kosarát kiürítve.) Csokoládé-tortát . . .

Lajos. — Jeles gondolat!

Pati. — Én sem vagyok ellensége.

Ilonka (folytatva.) És ime, befőttem meg czukros-süteményt.

Lajos. — No, nem fogunk szégyent vallani a kisasszony előtt. Egészen tele van rakva az asztal, még pedig csupa remek holmival.

Sarolta. — És még nincs itt minden. Mariska, hát a te kosarad hol van?

Mariska (széken ülve, nagyon zavartan.) A . . . a kosaram . . . az . . . nincs . . .

Ilonka. — Hiszen mindegy, akár kosár, akár egyéb, amiben hoztad, csak rakd oda az asztalra, amit hoztál.

Mariska (növekedő zavarral.) É . . . én . . . nem hoztam semmit.

Mind (csodálkozva, össze-vissza.) Micsoda? Semmit? Mért nem? Mindenki tartozik valamit hozni! Ugy egyeztünk meg.

Mariska. — Igen, tudom . . . kellett volna valamit hoznom, de nem lehetett . . . majd . . . majd máskor . . . hozok én is.

Sarolta (pattogva.) Majd máskor! Micsoda fonák beszéd ez? Talán bizony minden héten van Karácsony-este? Hát mikor lesz az a máskor?

Ilonka. — Már biz' az bajosan lehet hamarabb, mint mához egy esztendőre. Akkor

pedig kérdés, hogy mi többiek így együtt leszünk-e? Ez rossz kifogás, Mariska.

Sarolta. — És nem is hiszem, hogy a mamája ne adhatott volna neki valami csekélységet, csak épp hogy ő is mondhatta: hozzájárult, ő is, nem jött üres kézzel ő sem.

Mariska. — Igaz... mamácskám... igen... no, mind hiába, nem mondhatom meg! A vége mégis csak az, hogy nem hoztam semmit.

Ilonka. — Akkor voltaképp miért is jöttél?

Sarolta (gúnyosan.) Azért mert tudta, hogy itt pompás ozsonna fog össze kerülni s ha ő nem hozott is, de majd kiveszi a részét a mi eseményeinkből.

Mariska (a székéről izgatottan fölugorva.) Tévedsz! Nem áhitottam meg a eseményeket, nem is nyulok hozzá. Ide jöttem, mert úgy indultam hazulról; de csakugyan kár volt bejőnnöm... nem gondoltam ilyesmire. Ne féltsetek a pástétomaitokat, ... megyek már haza.

Lajos (határozottan.) De bizony nem mégy! Hallod-e, Sarolta, amit Mariskával tettél, az esuf kiméletlenség és szívtelen sértés. Rösteltem, hogy a testvérem ilyen nevetlenséget tudott elkövetni. Rá se hederíts, Mariska! Tudom én, lesz annak alapos oka, hogy nem hoztál semmit és hogy te nem vagy torkos, nem áhítozol ingyen eseményre. Itt kell maradnod, mert Amália kisasszony téged szeret legjobban, nélküled nem volna igazi öröme.

Pali. — Ugy van. És ne legyen semmi aggodalmad. Amit én hoztam, az kettőnek is elég. Köztünk fogsz ülni, köztem és Lajos közt, mi nem gondolunk rólad semmi rosszszat.

Mariska. — Köszönöm jószágodat, Palika. Pedig alig ha van igazad ... alkalmasint

hibát követtem el... de már megtörtént (*Sarollához és Ilonkához szeliden, inkább szomoruan.*) Ne féljetek, elmegyek; de elhíhetitek, hogy tőletek nem érdekeltem ilyen bántó szavakat. Mamácskám és Amália kisasszony, tudom, meg fogják bocsítani, amit tettem. (Indul.)

Sarolta. (göggösen.) Jobb is, ha mégy. Csak esufot vallanánk veled Amália kisasszony előtt.

Lajos. (Mariska után siet és megfogja.) Nem szabad elmenned.

Pali. (színtén.) Maradj hát, ha mondom!

*

Hetedik jelenet.

Voltak Amália kisasszony, Ferkó.

Amália k. a. (kezén fogja és maga előtt a szobába tolja Ferkót.) Azt mondja az öreg eselédem, hogy itt van... Ah, mi ez? Hiszen itt egész nagy társaság van együtt!

Ferkó. — Ó, azért én ráismerek, akár száz közül is. (Mariskára mutat.) Ez volt az.

Mariska. (zavarodottan.) Kedves Amália kisasszony... ha már tudja... kérem, bocsásson meg...!

Sarolta. (kárörömmel.) Ahá! Most mindjárt ki fog sülni a esiny, amit elkövetett.

Ilonka. — Boszantó, hogy épp ezt a mai kedves ünnepünket rontotta el!

Amália, k. a. — Miféle esinyről beszéltek ti? (Megpillantotta az asztalt.) De mit látok? Micsoda lakoma készül itt? És hogy kerültek ti mindnyájan ide?

Lajos. — Kedves kisasszony, fogadja szívesen ezt a kis meglepetést, melyet mi, hálás tanítványai, rendeztünk. Azt akarjuk, hogy vidám Karácsony-estéje legyen s velünk töltsen.

Amália, k. a. — Ez valóban nagyon szép figyelem és szívesen elfogadom, mert jó szívből ered, látom.

Sarolta. — Kétség kívül. Mamám isüdvöz-
letét küldi és megbizott, hogy az ő nevé-
ben adjam át Amália kisasszonynak ezt a

melltűt. (Kiveszi zsebéből és fölnyitva a tokot,
mutatja.) Ugy-e szép? Igazi arany és igaz
gyöngy . . . drága volt ám!

A PIKTOR MEG A JULCSA. (Lásd a 410. lapon.)

Amália k. a. (hidegen.) Meghiszem, de kedves mamád aligha izente azt a megjegyzést, hogy drága volt. Csak a mamád kedviért fogadom el.

Ilonka. — Az én mamácskám kéri Amália kisasszonyt, fogadja el ezt a karpereczet. (Átadja.)

Amália k. a. — Nagyon csinos. Köszönöm kedvesem.

Lajos. — Apácska ezt a gyűrűt küldi. (Átadja.)

Pali (a kosarából diszes, nagy kötetet véve elő.) Az én apácskám meg azt mondta, hogy ez talán örömet fog okozni a kisasszonynak. (Vidáman.) Csak velem el ne játszassa!

Amália k. a. (átveszi.) *Liszt Ferencz* magyar rapszódiai! Ó, ez valóban a legkedvesebb ajándék! (*Mariskához* fordul.) No, kedves Mariskám, hát te miért vagy olyan szomorú? Mintha könyeznél! Pedig tudom, te sem feledkeztél meg rólam.

Mariska (a könyeit törölve.) Nem . . . az az igen. . . . megfeledeztem . . . nem hoztam semmit.

Sarolta. — Össze beszélésünk ellenére üres kézzel jött. De épp most meg is mondtuk neki, hogy jobb lett volna otthon maradnia.

Ilonka. — Igazán rösteljük. Nem is fogjuk neki megbocsátani, hogy ilyen szegényben maradunk vele. Éppen küldtük haza.

Amália k. a. — No, no! Hát ha van valami oka? Kérdezzük meg ettől a szegény fiutól, mit tett vele Mariska?

Sarolta. — Ez alkalmasint szépséges historia lesz!

Lajos (*Ferkóhoz*.) Te ismered? No, hát beszélj!

Ferkó (*Amália kisasszonyhoz*.) Mit beszéljek?

Amália k. a. — Azt mondd el, amit nekem mondtál el az imént, mikor a kapuban megállítottál.

Ferkó. — Igenis. Hát, kérem szépen, az ugy volt, hogy a kis Juliska hugocskámmal meg a Pistike öcsémmel reggel óta jártunk-keltünk az utcán, hogy jó emberektől alamizsnát kérjünk. De nagyon rossz napunk volt. Az emberek ma mind olyan nagyon siettek, és majd mindenkinek csomag volt a kezében. . .

Pali. — Persze, mindenki a karácsonyi ajándékokat vásárolta, hordozgatta.

Ferkó. — Igenis. És bizonyosan nagyon sietős volt az utjok, senki sem akart megállani és a zsebébe nyulni. Egész nap nem kaptunk semmit. Juliska sírni kezdett és egyre kiáltozta: »Ferkó, adj egy kis kenyere-t!« Azután Pistike is rákezdte: »Ferkó, nagyon éhes vagyok, adj kenyeret!« Hiszen adtam volna én, de honnan? Magam is éhes voltam, a nagy hidegtől pedig már szinte meggémberedtünk és hát végre magam is sírva fakadtam.

Lajos. — De hát mért nem mentetek haza? Az anyátok majd csak adott volna kenyeret?

Ferkó. — Jaj, ifiur! Nincs nekünk sem apánk, sem anyánk. Egy öreg asszonynál hálunk a pítvarban és csak akkor ad ennünk, ha össze-koldulunk néhány krajezárt és haza visszük neki . . . ha nem viszünk semmit, akkor csak verést kapunk.

Ilonka. — Ó, a szegények! De hát mi dolgotok volt Mariskával?

Ferkó. — Hát most délután itt nem mesz-sze kaporogtunk egy ház mellett, fáztunk és sírtunk, mikor arra jött ez a kisasszony. Nem sietett ugy el, mint a többi emberek, hanem megállt és kérdezte: mi

a bajunk. Mikor pedig megmondtam, elővett egy csomagot és olyan valamit mondott, hogy: »Mamácska és a kisasszony meg fognak bocsátani!...« Aztán szét bontotta a papirost és két nagy diós-patkót nyomott a kezembe. »Fogd, egyétek meg!« mondta. No, meg is ettük... nem is felejtjük el, ha száz esztendeig élünk is... jaj, hiszen annál jobbat már a király sem ehetik!

Amália k. a. — És miért álldogáltatok itt a kapu alatt, ahol találtalak?

Ferkó. — Hát, kérem szépen, még nincs vége. Ez az áldott jó kisasszony, mielőtt odább ment, ezt mondta: »Ma szent Karácsony estéje van, mindenütt öröm és vígság várja a gyermekeket, ne dideregjetekek hát ti szegények itt az utcán! Fogd ezt, menj haza és add annak az öreg asszonynak, majd ő is ad nektek legalább jó meleg vacsorát.« Egy pénzdarabot adott és elsiett. Azt hittem, tizeske; de aztán láttam, hogy ezüst forintos. (Mutatja.) Itt van ni! Bizonyosan eltévesztette a kisasszony. De én, ha szegény fiu vagyok is, nem vagyok gonosz. Utána siettem, hogy vissza adjam azt a nagy pénzt. Láttam, amint ebbe a házba befordult, hát a kapu alatt akartam megvárni, míg meglátom. Azután ez a nacssága jött és beszélt velem és ide hívott. Egyebet nem tudok.

Amália k. a. (a zavartan ott álló *Mariskához.*) Mondd, Mariska, tévedésből adtad oda az ezüst forintost?

Mariska (akadozva.) Nem, kedves kisasszony... tudtam, hogy azt adom oda. Hibáztam, tudom, mert nem azt tettem, amit anyácskám parancsolt... Ide kellett volna hoznom a kalácsot, a forinton pedig itt a szomszéd virágkereskedésben virágot vennem a kisasszonynak. De mikor meglát-

tam ezeket a szegény gyermekeket, akik már szinte megkékültek a hidegtől és éhségtől, úgy elfacsarodott a szívem, hogy mindent nekik adtam. Ó... igazán elvesztettem a fejemet!

Amália k. a. (meghatottan karjaiba öleli és összeesőkolja *Mariskát.*) Ha a fejedet elvesztetted, de az aranytiszta szíved helyén volt, édes jó gyermek! Azzal, amit tettél, százszorta nagyobb örömet szerezteél nekem, mintha akár milyen kieneset hoztál volna ide.

Pali (diadalmasan.) Tudtam én, hogy Mariska csak jót tehetett. (Kezet fog vele.)

Lajos (színtén.) De én is ám!

Amália k. a. (*Saroltához és Ilonkához, szeliden.*) Abból, amit tőletek hallottam, olyasmit sejtek, mint ha nektek némi jóvátenni valótok volna Mariskával szemben.

Ilonka (élénken nyakába borulva *Mariskának.*) De mennyire! Bocsánatot kell kérnem tőled, kedves jó Mariska, hogy rosszat tudtam fölteni rólad! (Megesőkolják egymást.)

Sarolta (rövid habozás és küzködés után, de aztán meleg hangon, szintén megölelve *Mariskát.*) Én nem csak rosszat tettem föl, hanem bántottalak is, és oktalan kevélységgel különbnek hittem magamat. Pedig te vagy sokkal, sokkal különb! Bocsáss meg és fogadj igaz barátnődnek, aztán taníts meg, hogy én is olyan jó tudjak lenni, amilyen te vagy.

Mariska (örömeiben könyezve.) Ó dehogy... hiszen ti vagytok nagyon jók... és én olyan boldog vagyok! (Megesőkolják egymást.)

Amália k. a. — A jó cselekedet boldogságát érzed. És mindnyájunk szívében megvalósítottad a karácsonyi szent ígét, hogy a »Békesség és Szeretet legyen az emberek közt a földön.« (*Ferkóhoz.*) Jó fiú, menj

haza ezüst kincseddél: a tied. (A többiekhez.) Most már asztalhoz ülhetünk s mondhatom, kedves jó tanítványaim, boldog, vidám Karácsony-estét szereztetek nekem.

Mind. — De magunknak is. Asztalhoz! Vigán lakomázzunk!

(Függöny legördül.)

KARÁCSONY REGGELÉN.

*GAZSI fölébredt: — fekszik veszteg
Kis ágyán, csendesen;
Lelkében a Karácsony-estnek
Emléke megjelen.*

*A ragyogó, tündéri fácska . . .
Ajándék szerteszét . . .
S az öröm mind, mi által járta
Artatlan kis szivét.*

*»Álmodtam-é?« . . . tündöccé kérdi.
Észszel nem érve fel: —
S fölé hajolva, Liza néni
Csók közben így felel:*

*»Bóó Gázsím! Nem röpke álom,
Nem is tündér-rege:
Reánk virradt a szent Karácsony
Mosolygós reggele.*

*Köröttel játék garmadába,
Mind fénylik, mind ragyog —
S nem érzed-é, mely feléd árad,
A fenyő-illatot?*

*Vidáman tértél nyugovóra
Mult este, kicsikém;
S örökre ébredsz, szép valóra
A Jézus ünnepén.*

*S aküt szeretsz, s akik szeretnek:
Örülnek mind veled:
Nem álom ez — de édesebbet
Álmodni sem lehet!«*

Oszkár bácsi.

KARÁCSONYÉJI ÁLOM.

(Képpel a 416—417. lapokon.)

ALOM volt-e vagy valóság, bajos tudni igazán, mert mi nem eshetik meg a karácsonyi éjszakán? Édes öröm, mély áhítat várja a szent est-időt, melyen hajdan a kis Jézus közibénk a földre jött. És azóta minden évben — jól tudjuk ezt, ugye bár? — a kis Jézus Karácsonkor itt a földön végig jár, s ő maga vagy angyalkája minden házba betekint, örömet, jutalmat osztva mindenütt, érdem szerint.

— Toncsikám, jó kis testvérkém, aggaszt az a gondolat: hátha a kis Jézuska ma hozzánk el nem látogat!

— Ó dehogy nem! Én bizom! Hisz nagy panasz tán nincs reánk. Szófogadók, szorgalmasok s jó testvérek is valánk.

S valósult a szép remény. Ó! . . . mily nagyszerűn valósult, mikor a karácsonyfán a száz kis gyertya-fény kigyult! Együtt voltak mind, mind, akik egymást forrón szeretik: a testvérek, kis rokonok, kis barátok s szüleik. S aki mire titokban már régen vágyakozott, lám! — számára éppen az mind ott függött a karácsonyfán: kard és csákó, dob és puská, hajas hiba s száz egyéb: — az örömtől, a vigasztól a házat majd fölverték. Aztán milyen vidám játék, milyen boldog mulatás! Vége sem volt . . . tart még most is . . . ez nem álom-látomás . . . A Karácsony szent estjének folytatása ez a kép: seregestül jönnek ime angyalkák és tündérek: jó pajtások, fiúk, lányok légi tánczot lejtnek, játszadoznak, inceselkednek, vidám dalt is zengenek.

És a boldog vigasságnak vége másnap reggel lett, mikor a két kis testvérke — álmából fölébredett. Karácsonyfa . . . szép ajándék . . . nagy boldogság . . . sok öröm . . . angyalkák, tündérek . . . no, a fejem hasztalan töröm. Mi volt álom, mi valóság, bajos tudni igazán, mert mi nem eshetik meg a karácsonyi éjszakán!

KARÁCSONYFA.

*KARÁCSONYFA, szép öröme a télnek.
Rólad ma már de sok szépet beszélnek.
Holnap után megérkezel ragyogva —
Hej, de rád én már kíváncsi vagyok ma.*

*Olyan lesz-e most is éppen, mint tavaly?
Roskadozott a sok jótul mind a galy:
Narancs, cukor, arany alma meg dió
Volt rajt bőven — s égő gyertya millió.*

*Hát még mennyi játék volt a fa alatt!
Örömeben majd az eszem elszaladt.
Kis Jézuska ugyan jó volt mi hozzánk! ...
Hát az idén a Karácsony mit hoz ránk?*

*Imádkozom Jézuskához minden nap,
Mert aki ezt nem cselekszi, mítsem kap.
Jó is vagyok — így várok én repesve
A gyönyörű, édes Karácsony-estre.*

AZ ÓCSKA PUSKA.

— Karácsonyi történetke. —

RAGYOGÓAN csillogott a karácsonyfán meggyújtott sok apró gyertya. de még inkább ragyogtak az örömtől az arczok, melyeket a karácsonyfa fénye megvilágított. Tapsolva, vijjongva táncolták körül a gyermekek egymásnak mutogatva a szép karácsonyfiát, melyet a Jézuska hozott.

— De csak jó is az a kedves kis Jézuska! Éppen azt hozta, amit kívántam.

— És milyen csodálatos, hogy mindenkinek eltalálja a titkos kívánságát!

Igy örvendeztek mind a kis testvérek. Azaz nem mind. Az örvendezők eleinte észre sem vették, hogy Aladár nem igen tart velők. Félre húzódva, csöndesen üldögélt a pamlag sarkában s mellette hevert

egy pompás díszkötésű könyv, egy hatalmas labda, különféle játékszer. — mind az ő része a karácsonyfáról. Ott hevert, de Aladár alig tartotta érdemesnek, hogy rápillantson. Vagy ha éppen oda pillantott is, nehezen elfojtott sóhajjal szólt magában:

— Hiszen szép... szép... de mind összevéve sem ér föl az én kedves puskámmal.

Pedig az a puska, — az oda, volt. És maga Aladár ajándékozta oda, a maga jó szántából. A mama pedig, bár nem szólt, nagyon jól látta, hogy Aladár megbánta az ajándékozást. De hát ez az ő dolga. Miért adta oda? Senki sem kényszerítette.

Azaz, dehogyan nem! Hiszen ha igazán jó szántából adta volna oda, most nem busulna utána annyira, hogy a legszebb karácsonyfa sem tudja megvigasztalni. Perze nem kényszerítették határozott szóval, és mégis...!

Ugy volt az, hogy Karácsony előtt több nappal látogatásba jött hozzájuk Kálmán, az a gimnázista rokonuk, Emmácskával, a testvérhugával. Azzal nyitottak be, hogy ők most nem látogatóba jöttek, hanem jótékony, emberbaráti küldetésben. Még pedig első sorban a nénikéhez, aztán Aladárhoz és testvéreihez.

Aladár nagyot bámult. Tetszett neki, hogy ünnepies küldöttség jön hozzá, de nem igen tudta kitalálni, hogy miféle jótékony és emberbaráti cselekedetet várnak tőle. Megtudta azonban csakhamar, mert Kálmán így szólt:

— A mamánk tagja egy jótékony egyetlennek, mely most Karácsonykor egy kis örömet akar szerezni a szegény sorsu gyermekeknek. Az iskola nagy termében állítanak fel karácsonyfát s ajándékokat osztanak ki a szegény gyermekeknek. Hát mi most erre a célra gyűjtünk pajtásaink közt.

Aladárnak nem igen tetszett a dolog. Rég tartogatott egy fényes ezüst forintost, melyet születésnapjára kapott a nagyapától és mostanig tartogatott, mert nem tudta magát elszánni, hogy mire költse. Kálmán tudott erről a kincséről, talán bizony ezt kérte el.

Nem, ezse ágában sem volt. Inkább így szólt tovább:

— A mamák adnak hasznos tárgyakat, ruhafélét, de mi gyermekek is hozzá járulhatunk, hogy szegény sorsu kis társainknak örömük még nagyobb legyen. Mindenkinek van holmi ócska játék-szere, amelyre már talán ráunt, vagy amely helyett most Karácsonykor újat remélhet. Az efféle ócska játékszer pedig nagy öröm lesz azoknak a szegény gyermekeknek. Már egész nagy rakást gyűjtöttünk össze s remélem, Aladárkám, te is ajándékozol valamit a szegényeknek. Majd fölírak az adakozók lajstromába.

No ez már más. Ezt már szerette Aladár. Az ő neve is ott fog szerepelni az adakozóké közt. Csak az volt a baj, hogy hirtelenében nem tudta elhatározni, mit adjon oda játék-szereiből.

— Nem olyan sürgetős, szólt Kálmán. Kiválaszthatod kényelmesen. Elég, ha holnap után küldöd el. Majd akkor oda írom a neved mellé, mit ajándékoztál.

Ez a kiválasztás nem volt könnyű dolog, mert a mama nem akart benne segíteni.

— Egészen tőled függ, mit akarsz oda adni. Megengedem, hogy egészen tetszésed szerint válaszd ki adományodat.

Volt Aladárnak sok olyan játék-szere, melyen könnyen túl adott volna. Csak hogy ez mind kopott, törött holmi volt.

— Kálmán bizonyosan csufolna, ha ilyesmit küldenék. Képzelem, hogy sokan ajándékoztak egészen ép, csinos játék-szereket... no, rajtam ne nevessem!

A hiuság és büszkeség erősen föltámadt Aladárban. A java játék-szerei közt kezdett válogatni s itt kezébe akadt a puskája, a leg is legkedvesebb játék-szere. Úgyes kis jószág volt az, nagyot pukkant és jó meszszíre kilökte a beléje tett kavicsot, golyócskát, nagy riadalmára a cziczának, kutyának, verébnek, kiket Aladár akár hányszor célba vett és el is talált. A katonásdinál is nagyszerűen szolgált az a puska. Az összes pajtások közt senkinek sem volt ilyen remek fegyvere.

Már kissé ócska volt ugyan, de még egészen jó s Aladár szinte meghökkent, mikor kezébe akadt a puska. Ezt adja oda? Persze, ez aztán pompás ajándék volna, megbámulhatnak. Ezt már oda írhatná Kálmán a lajstromba.

S a hiuság győzött. Aladár elküldte a puskát. Kálmán megköszönte és mint egyik kis rendező, meghívta Aladárt, hogy mint vendég legyen jelen az ünnepen, mikor a szegény gyermekeknek kiosztják az össze gyűjtött ajándékokat.

— Örömod lesz benne, ha látod a szegények örömet, melyet részben te is szerzettél, izente Kálmán.

Aladárnak nagy szüksége is volt rá, hogy valami öröm kárpótolja. Mert alig hogy elküldte a puskát, már kétsége támadt, vajjon jól tette-e? Mind inkább valami kellemetlen, kényelmetlen érzés vett rajta erőt.

A hiúság föllobbanása elmúlt, de megmaradt az a tudata, hogy kedves, pompás puskája nincs többé.

— Talán mégsem köllött volna oda adni, töprengett Aladár. Adhattam volna egyebet... nem épp a legkedvesebb játék-szeremet.

És kevéssel utóbb már nem is töprengett... már egészen tisztában volt vele, hogy biz' azt kár volt oda adni. Sajnálta, rettenetesen sajnálta. Soha sem lesz többé ilyen remek puskája.

— Ó! De hogy is juthatott eszembe, hogy ezt adjam oda! És most már talán nem is lehet rajta segíteni.

Nem, arról szó sem lehetett. A mama, aki előtt Aladár példálózva említett ilyesmit, kereken kijelentette, hogy arról szó sem lehet.

A remek puska tehát oda van, végkép, örökre! S Aladár azon a napon, melyen nagy-büszkén elküldte az ajándékát, este már busan feküdt le. Mi tagadás benne, még sirt is egy kicsit, de rajta volt, hogy észre ne vegyék. És másnap épp oly busan kelt föl.

Ezért lett volna nagy szüksége rá, hogy legalább az ünnep megvigasztalja. De ez nem következett be. Aladár a mamával ment az ünnepre s azt hitte, hogy ott valami nagy dícsőség várja, hogy mindenki csak arról fog beszélni, hogy azt a remek puskát a nagy lelkű Aladár ajándékozta és hogy az a szegény fiu, aki a puskát kapja, örömeiben talán kiugrik a bőréből és örök hálát esküszik Aladárnak. Mind ebből persze semmi sem történt. Aladár, mihelyt a terembe lépett, már messziről ráismert puskájára, mely egy hosszú asztalon százféle más holmi közt feküdt. Volt biz' ott nagyon sokkal különb holmi elég, a puskára nem igen hederítettek.

Hát még, mikor a kiosztásra került a sor! Aladár izgatottan leste, ki lesz az a boldog szegény fiu, aki a remek puskát kapja. Hát amint a jótékony asszonyságok az össze gyűlt szegény gyermekeket egymás után oda szólították a hosszú asztalhoz, elő lépett egy igen halovány, igen

szomorú arcú fiu, már bizony nagyocska. Ennek egy pár cipőt, téli kabátot adtak, azután kezébe nyomták a puskát is e szavakkal:

— Ez jó lesz a kis öcsédnek, ugy-e? Vidd neki haza.

A sápadt fiú elvette a cipőt, kabátot, puskát és még csak el sem mosolyodott. Eppen olyan szomorúan ballagott el az asztaltól s ment aztán ki a teremből, mint ahogy jött.

Aladár majd megpukkadt mérgében. Micsoda! Hát ez a fickó még csak nem is örül valami nagyon? Hát azért vált ő meg legkedvesebb játék-szerétől, hogy olyanak juttassa, aki semmibe sem veszi? Az öcsének viszi, de bizonyosan az is csak olyan együgyű kis fickó. És Aladár még csak azt sem tudja, ki ez a fiu, aki így nem tudja megbecsülni a kapott ajándékot.

Majd nem sirva került haza Aladár s egész nap nem tudott megvigasztalódni. Este aztán, a szent Karácsony-este, a ragyogó karácsonyfa alatt ő is sok szép, kedves ajándékot talált: de mind hiába. Mint láttuk, kedvetlenül huzódott félre és sóhajtozott.

— Ez mind össze véve sem ér föl az én kedves puskámmal! Oda adnám ezt mind, csak vissza kaphatnám a puskámat! Miért is adtam oda! Ó, miért is adtam oda! Milyen meggondolatlan voltam! De bánom, jaj de bánom!

Elfutotta szemét a köny. De nem akarta, hogy szülei és testvérei észre vegyék. Hirtelen fölkelte tehát és az ablakhoz sietett, aztán kinézett az utcára, mintha ott valami érdekes dolgot látna. Látott is sok járó-kelőt, mert még nem volt késő este. És egyszerre megpillantott valakit, akire egész nap ugyan csak sokat gondolt: azt a halovány képű fiút, aki a puskát elvitte. Persze, most nem volt nála a puska, de még az ajándékba kapott téli kabát sem volt rajta. Egy szál vékony zubbonyban sietett végig a házak előtt s éppen Aladárékkal szemben betért egy bolt-ajtón. Az pedig a patika volt.

Aladárnak hirtelen megvillant valami az eszében. Eppenséggel nem arra gondolt, hogy az a szegény fiu a patikába ment, hanem arra, hogy talán eligazíthatná vele valamely módon a puska dolgát. Szegény sorsu fiu, könnyen meg lehet vele alkudni.

Még nem is tudta világosan, mit akar s egyelőre csak arra gondolt, hogy el ne szalassza. Ki tudja, találkozik-e megint vele egyhamar.

Hirtelen fölkerekedett, fogta köpönyegét, kalapját és kirohant. Testvérei csodálkozva kiáltoztak utána, de nem hallgatott rájuk s a következő pillanatban már künn volt a kapu előtt. Eppen jókor, mert a halvány képü fiu már kijött a patikából és gyors léptekkel, majdnem futva ment vissza azon az uton, amelyen jött. Aladár is futásnak eredt s már messzről kiáltozó:

— Hé! Megállj csak! Mondani akarok valamit!

A fiu hátra nézett s megállt.

— Hozzám szól? kérdé. Mit akar?

— Hát... izé... ma dél előtt te... egy puskát kaptál...

— Igenis. Hát aztán?

— Hát... az nagyon szép... nagyon kedves puska...

— Meglehet. Bandika nagyon szereti, de különben haszontalan portéka biz' az. No, de én nem érek rá, sietős az utam.

És már ismét szaporán ment odább. Aladár követte és már tisztában volt a tervével. Ez a fiu nem tudja, kinek az ajándéka az a puska... nagyon fitymálva beszélt róla... annál jobb.

— Ne siess hát oly nagyon, szólt újra Aladár. Mondom, az nagyon szép puska... én nagyon szeretném.

— Azt hiába szeretné. Szegény Bandika is szereti: legalább ennyi öröme legyen.

— De én megvenném. Nézd... van egy szép ezüst forintosom, ezt oda adnám érte.

Erre megállt a szegény fickó.

— Ez már más, mondá. Így már nem igen kérdezzük Bandikát. Különben ő szeid, jó fiucska, majd bele törődik. Tessék csak velem jönni, nem igen messze lakunk.

Aladár majdnem ujjongott örömeiben, hogy a terve ily szépen sikerült. De azért nem felejtette el, hogy jól össze huzza a köpönyegét, mert a téli szél ugyancsak csipősen sivitott. Szinte akaratlanul kérdé kísérőjétől:

— Mért nem viseled azt a jó téli kabátot, melyet ma kaptál?

— Mért már nincs. Mindjárt eladtam az ócskásnak. Eppen amnyit adott érte, amennyit most a patikában kellett fizetnem.

Szüik mellék-utczába értek s rozoga, ódon házba tértek be. Itt aztán a hosszú, keskeny udvar legvégén egy szobácskába léptek. Aladár meglepetve állt meg az ajtóban. Nagy szegénység rítt ki a szoba minden zugából. De nem ez lepte meg. Hanem az ágyon halálos halavány kis fiu feküdt, mind a két kezével átölelve tartva az ócska puskát. Az ágy mellett pedig szomorú arcú asszony ült. Az a fiu, kivel Aladár jött, az asszonyhoz sietett.

— Anyácskám, mindjárt jól lesz minden. Itt az orvosság Bandikának. És lesz emi valója is, még talán nekünk is, mert ez az ifju ur meg akarja venni azt a játék-puskát, egy ezüst forintost ad érte. Hát persze oda adjuk.

Az ágyban fekvő fiucska föltekintett anyjára és testvéreire s görcsösen szoritá magához a puskát. Aztán halk, könyörgő hangon szólt:

— Ó, ne vegyék el... hiszen majd meggyógyulok, akkor katona leszek... Ó!... úgy örültem, hogy lesz puskám... Ne vegyék el... inkább szedem mind a keserű orvosságot... és nem fogok többé sírni, fájlalni minden tagomat... enni sem kérek... csak hagyják meg kedves puskámat.

Anyja könyezve nézett rá s gyöngéden mondá:

— Fiácskám, légy jó kis fiu. Lásd, ez csak játék-szer, erre nincs szükség, de kenyérre szükségünk van és most ennek az árán kapjuk. Hiszen te okos fiu vagy, megérted már ezt.

Bandika egy pillanatig végtelen szomorúsággal nézett anyjára. Aztán megcsókolta a puskát és oda nyújtotta anyjának.

— Értem, anyácskám. értem. Itt van. adjuk oda.

S anyja oda nyújtotta a puskát Aladárnak.

— Tessék, ifiur.

De Aladár nem mozdult. nem kapott kedves puskája után. Ugy össze szoritotta valami a szívét, a torkát. hogy azt sem tudta, mi leli. Mint ha köny is lopózott volna szemébe s mintha szörnyen szégyelne valamit. És úgy érezte, hogy a puska talán izzó vas, összeégeti a kezét. há hozzá nyul.

De csakhamar fölocsudott. És most már igazán tudta, mit tegyen. Átvette a puskát és oda adta az ezüst forintost a szegény asszonynak. Aztán a beteg fiúcskához lépett és így szólt:

— Azt hitted, hogy elviszem a puskádat? Dehogy viszem! Nem köll az nekem. Dehogy kell. A tied marad, Bandika. fogd! Így ni! Gyógyulj meg mentül előbb, hogy vigan játszassál vele!

És mielőtt a többiek valamit szólhattak volna, kifutott a szobából és meg sem állott hazáig. Csak mikor már a szobába lépett, akkor jutott eszébe, milyen furesán járt.

— Sajátságos... a puskámat nem szerettem vissza, hanem e helyett még a rég őrzött ezüst forintosomat is oda adtam és még sem sajnálom egyiket sem. Olyan kellemes érzés fogott el, egészen boldog és elégedett vagyok!

A mamának, ki számon kérte, hol járt, őszintén elmondott mindent: azt is, hogy most már nem sajnálja azt a kedves puskáját: nagyon örül, hogy oda adta.

— Igen, mert most igazán nemes indulatból adtad, felelé a mama. Először csak hiúságból tetted s titokban megbántad. Most igaz részvétebből az igaz Szeretet művét cselekedted s boldog érzést Szereztél szivednek. Ezzel ülted meg méltón a szent Karácsonyt. Jó fiúcskám vagy.

S a mama forró szeretettel csókolta meg Aladárt. Nem volt többé kedvetlen arc a karácsonyfa körül. Aladár volt a legvigabb, legboldogabb és tán meg is érdemelte.

A LEGSZEBB ANGYAL-FIA.

MILYEN fény van város-szerte!

A sok fényü, mint egy kertbe.

Égő gyertyák, czifraságok

Födnek rogytig minden ágat.

Szárnyal a sok fényes angyal,

Jelt csilingel kis haranggal.

A sovár nép aig várta

S törtet a tündér-szobába.

És hogy félve im benyitnak.

Valamit de mindenik kap;

Amit gondolt tegnap este,

Lám a jó angyal kileste.

Hát csak itt nincs, itt e házba

Áldott angyalok járása?

Itt oltá ki a setétség

A Karácsony enyhe mécsét?

Ilyen csoda miért, honnat?

Súgnak-búgnak a nagyobbak

S a kicsik sem panaszkodnak,

Pedig czukrot sem majszolnak.

Csitt! Mi hallszik? Kocsi zörren!

Nagy zszivajgás kél a körben.

És szaladnak, szárnyra kapva,

Kicsiny és nagy, anyja, apja.

Ő az messzi föld lakója!

Nem látták már évek óta;

S valahány van, azt kívánta:

»Kapjuk őt angyal-fiába!«

És az ajkak csókra nyílnak.

Föltün a keleti csillag...

Kipirul a testvér-lányka.

— Ő volt, ki ezt kitalálta

Béla apa.

»A SZÉKEN ÜLŐ SZŰZ MÁRIA.«

— A »Kis Lap« karácsonyi színes műmelléklete. —

SAJÁTSÁGOS cím, nemde? Ti még talán nem is hallottátok. Pedig híres cím ez, ismerik mindenütt a művelt világban, mert híres a festmény, melyet megjelöl: az eddig élt festőművészek legnagyobbikának, Rafael Sanzionak egyik remekművét ismerik ezen a címen.

A festmény Szűz Máriát ábrázolja, amint széken ülve, anyai szeretettel, boldogan öleli a kis Jézust magához. A gyermek Jézus is boldogan simul szerető szülejéhez, míg hátrább keresztelő Szent János még mint serdülő gyermek-ifjú áhítatosan összekulcsolt kezekkel tekint feléjük.

Karácsony szent ünnepére, amidőn milliók és milliók emlékeznek meg kegyelettel a felebaráti szeretet nagy hirdetőjének, Jézusnak születéséről: a »Kis Lap« a világhírű festőművész e remekének művészi szín-nyomata másolatát nyújtja rendkívüli műmellékletül olvasóinak.

S kis olvasóim talán kétszeres érdeklődéssel fogják nézegetni, hogy e szép színnyomásos kép ugyan-ott készült, hol a »Kis Lap« rendszeren készül: az Athenaeum társaság nyomdájában. A híres remekműnek ez a sokszorosított másolata tehát magyar munka. Fáradtsággal, gonddal készült szép mű, melyet a »Kis Lap« szerkesztője és kiadó örömmel nyújtanak a kis olvasóknak, kik viszont bizalommal örömmel fogadják.

KÉPREJTVÉNY.

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott kapja jutalomnyereményül a következő művet:

„Regék s mesék“

Irta **Vilma néni**. Két színes képtáblával és szöveg-képekkel. Szép vászonkötésben.

MEGFEJTÉSEK ÉS REGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLVII. köt. 24-dik számában közölt talalós figura megfejtése:

Kezdődik az első vízszintes vonal baloldali végénél és **végződik a harmadik** haránt-függélyes vonal alsó végénél, **vagy megfordítva.**

Helyesen fejtették meg: Sehr testvérek, Hegedűs Kálmán, Frey Irma, Bakofen Mór és Róbert, Skriván Etti, Riesz Kornél (részben), Spitzer Ernő (részben), Botka Irma, Reichard Bella és Mór, Nékám István, Holényi Mária, Zakár Ilona és Lajos, Greizinger Irén, Hirsch Hertha és Zelma, Peér Józsika, Springer Stefi, Unger Béla és Ervin, Mérey Ágosta, Diamant Rózika, Haas Iván, Loránt Ella, Szelke Hajnalka és Józsi, Kilián Géza, Rainprecht Dezső, Freyler Editke, Winkler Imre, ifj. Büttel Janesi, Konstein Edith, Gruber Henrik és Jenő, Bayer Feri, Michalik Ilonka, Imreh Árpád és Gyurka, Witt Laczika, Grosz Margit, Szentpétery Gyula, Dallmann Ernő, Achim Mariska, Rosenfeld Imre, Spitzer Flóra, ifj. Gaál Gyula, Szily Rózsi, Kovács Sárka, Hegedűs Márta, Jolán és Ernő, Hollaender Béla és József, Pössl Lipót József, Csippek Margit és Ferike, Augustin Gizi és Mimi, Kohn Jolán, Rechnitz Maren, Schwarz Magda és Béla, Gonda Lajos, Igyártó Zoltán, Bolyó Pálma és Károly, Hollaki Leo, Zurányi Gusztáv, Széll Piroka.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörtént, nyertesek lettek *Gruber Henrik és Jenő*. *Aradon*, kiknek a jutalom-könyvet (»A hősök«, görög fündérmesék gyermekek számára, írta *Kingsley Károly*, angolból fordította *Pulszky Ágost*: hat eredeti könyomattal, díszes kötésben) a kiadóhivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« XLVII. köt. 23-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Szily Rózsi, Achim Mariska, Csippek Margit és Ferike, Hunfalvy Livia, Kiszlingstein testvérek, Unátyinszky Iluska.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Löbl Paula. Akiről minap lelevelben kérdezősködtél, az nem olvasója a »Kis Lap«-nak. — **Grosz Margit**. Annak a talalós figurának, melyet beküldtél, az a baja, hogy szélitiben ismerik már nagyon régóta. Tehát nem közölhetem. — **Háhn** (vagy *Hász?* *Hóli?*) **Nándor**. Kérdésedre, hogy előadásra alkalmas színdarabokat hol lehet kapni, megtalálsz a feleletet abban a füzetkékben, mely a »Kis Lap« mult heti számához volt mellékelve s melyben föl van jegyezve a »Kis színdarabok«

czimű kötet is. Megrendelhető az Athenaeum könyvkiadó-hivatalánál. Mellesleg pedig ajánlom, hogy a nevedet tisztán ird ki. Nem tudtam kibővíteni. — **Kornstein Edith.** Rejtvénykéidet nem közölhetem. Az első olyan férfiú neve, aki igen tiszteletre méltó, derék férfiú ugyan, de kis olvasótársaid legnagyobb része bizony nem tudja, hogy kicsoda, micsoda. A másik rejtvénykének pedig a szerkezete hibás. — **Bayer Feri.** Ó, ó, fiacskám, te azt hiszed, hogy megfenyegeted, megijeszted Forgó bácsit, ha azt irdod, hogy »utoljára kísérlem meg, hogy nyerek-e; ha nem, elpártolok a »Kis Lap«-tól?» Pedig lásd, Forgó bácsi a te kedvedért mégsem fogja a sorsolást meghamisítani; és ha nem azért voltál a »Kis Lap« híve, mert örömet találtál a »Kis Lap« olvasásában, hanem csak nyereség-vágyból, hát mi okom volna sajnálkozni elpártolásodon? Ha kissé gondolkodnál, talán magad is belátnád, mily kevésbé dicséretes oldalról mutatd be magadat. Isten veled! — **Pollak Béla.** Ferike gyógyulásáról örömmel értesültem. Az elmaradt számra vonatkozó kérésedet átadtam a kiadó-hivatalnak, amelyhez tartozik. — **Gencsy Ella.** A »Kis Lap« régebbi évfolyamaiból való

köteteket az Athenaeum könyvkiadó-hivatalánál rendelheted meg. Egyik-másik régebbi évfolyam kötetei már teljesen elfogytak ugyan, de úgy tudom, több régi évfolyam kötetei még kaphatók. Fordulj tehát a könyvkiadó-hivatalhoz s ez tüzetes felvilágosítást fog adni. — **Gaal Gyula.** Gyógyulásod hírét örömmel olvastam s remélem, rövid idő alatt egészen talpra állsz. Hogy betegséged idején a »Kis Lap«-ban élvezetet és szórakozást találtál, megelégedésemre szolgál. Szívvel köszönök! — *Több levélről a jövő számban.*

JÓ SZIV.

Az éhező és fázó gyermekek jarara: Pisny Pistika 1 frt. Köszönet a nemes adakozónak. Az adományt rendeltetési helyére juttatom.

A „KIS LAP“ minden kötetéhez **diszes színnyomatu bekötési táblák** kaphatók. Egy bekötési tábla ára **60 kr.** A »Kis Lap«-nak **fél** évi folyamából telik **egy** kötet. Megrendelő czim: *Athenaeum könyvkiadó-hivatala, Budapest, Ferenczick-tere 3.*

Előfizetési felhívás

„K I S L A P“

1895-dik évi folyamára.

A „KIS LAP“ 48-dik kötetére.

FOLYÓ évnék s vele a „Kis Lap“ most folyó 47-dik kötetének is vége közeledvén, kérjük t. előfizetőinket és a magyar ifjusági irodalom minden barátját, hogy a „Kis Lap“-nak az új évvel következő ujjabb, immár **negyvennyolczadik** kötetét is tömeges pártolásban részesíteni sziveskedjenek.

Jogosult bizalommal s talán némi önérzettel is intézheti *Forgó bácsi* e kérését a magyar közönséghez. Egy év hiján negyedszázada annak hogy a „Kis Lap“ mint uttörő vállalat megkezdte pályafutását; a szerkesztőség, kitartó munkássága, a kiadók áldozat-készségével sikerült elérni a kitűzött czélt: a magyar ifjuságnak oly gyermeklapot nyújtani, mely mind tartalma, mind külső kiállítása tekintetében teljesen a kor színvonalán álljon s a neveléstani elvek szoros megtartása mellett szórakoztató, lélek-nemesítő, és elme-élesítő, ismeret-

terjesztő legyen, kis olvasóiba észrevétlenül, mulattatva csepegtesse a legnemesebb emberi és honfiai, honleányi érzelmeket.

Az új évvel kezdődő új, 48-dik kötetet a szerkesztőség és a kiadó-tulajdonos társaság vállvetett iparkodással úgy készítették elő, hogy méltón sorakozzék a „Kis Lap“ eddigi, már egész könyvtárt alkotó *negyvenhét* kötetéhez, mind tartalmának értéke, mind kiállítása és rajzai művészi bece tekintetében. Mindjárt az első számban hosszabb elbeszélés indul meg

„Fruzeinka titka“

ezímmel. Ezt követi: „*Roszsont Ferke újabb rugaszkodásai és kalandjai.*“ Továbbá: „*A makranczos király-kisasszony*“, „*Tonesi szökése*“ stb. Koronkint közöl a „Kis Lap“ előadásra alkalmas kis **szindarabokat** is és minden számban különféle kisebb ezikkeket, elszavalásra alkalmas **költeményeket**, mindannyit **művészi rajzok** kíséretében. Minden szám közöltovábbá elmeélesítő **feladványokat**, melyeknek megfejtői közt hetenként egy-egy értékes **jutalom-könyv** kerül kisorsolásra.

Az év végén egy **új fajta jutalom-kisorsolás** lesz, mely bizonyosan meg fogja nyerni a kis olvasók tetszését. A **rejtvények megfejtői** számára rendezett heti jutalom-sorsoláznál a szerencse sokszor olyanak kedvez, aki csak kivételesen küld be megfejtést, míg aki buzgólkodik, azt elkerüli a szerencse. Ezen persze nem lehet segíteni. De a buzgó megfejtők számára ezentúl külön jutalom-kisorsolás lesz az év végén. **három értékes jutalommal**, olyképp, hogy e három jutalom azok közt fog kisorsolhatni, **akik az év folyamán a legtöbb helyes megfejtést küldték be.** Ugy hiszem, ezzel sok kis olvasóm óhajtatásának teszek eleget.

Rendkívüli kedvezménykép az új kötet első számához külön újévi meglepetés lesz mellékelve minden előfizető számára.

Forgó bácsi.

Kérjük a „KIS LAP“ t. előfizetőit, sziveskedjenek megrendelésüket mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos szétküldése fönnakadást ne szenvedjen.

A „KIS LAP“ előfizetési ára:

Negyedévre	1 frt
Fél évre	2 frt
Egész évre	4 frt

Az előfizetések, melyek legcélszerűbben postai utalványon küldhetők be, a „KIS LAP“ kiadó-hivatalához (Budapest, IV. ferencziek-tere 3. sz. Athenaeum-épület) intézendők.

A „KIS LAP“ kiadó-hivatala.